

Kohanemiskäitumine väikelapsel: söömine, uni ja agressiivsus

Riin Roosna
Marileen Olenko

Kohanemiskäitumine

Kohanemiskäitumiseks nimetatakse lapse reaktsiooni psühhosotsiaalsele stressitegurile.

Väikelapsele on olulisemateks muutused, mis mõjutavad tema lähisuhteid ja keskkonda.

Sageli võib see muutus olla väga väike või täiesti loomupärane.

...jätk

Kohanemiskäitumine on sageli ka lapse terve psühholoogilise arengu näitaja

Kohanemiseks vajab laps turvalisi lähisuhteid, etteennustatavat käitumist; kindalt elukorraldust ja tema põhivajaduste rahuldamist

Sagedasemad olukorrad, näited

- Vastsündinu kohanemine
- Une- ja söömisrütmiga kohanemine

- Eraldi magamisega kohanemine
- Õe või venna sünniga kohanemine

...jätk

- Vanema tööleminekuga kohanemine
- Lasteaiaga kohanemine
- Kolimisega kohanemine
- Peres toimuvate muudatustega kohanemine

Sagedasemad väljundid e kuidas lapsed käituvad

- Nutuhood
- Klammerduv käitumine
- Söömiseripärad
- Uneraskused
- Agressiivne käitumine
- Pissimise/kakamisega seotud käitumine
- ...

Mida laps selles olukorras vajab?

- Rahulikku lapsevanemat!!!
- Käitumise taga oleva tunde e põhjusega tegelemist.
- Lohutamist ja eakohast selgitust.
- Etteennustatavat käitumist (nii vanemalt kui ka keskkonnalt).
- Soovitud käitumise läbimängimist koos vanemaga
- Soovitud käitumise kinnistamist

1a10k Mai harjutab potil käimist. Ema kiidab, et laps on enamuse aja kuiv ning annab kiiresti märku, kui tahab pissile. Ka kakal käimisega oli 3kuud tagasi veel kõik hästi, harjutasid ning enamus korrad õnnestus potile jõuda. Kolm kuud tagasi oli lapsel kõhukinnisus, mis tekitas valu. Sellest ajast alates ei taha laps poti peale kakale minna. Hoiab kakat kinni, määrib pükse ja teeb lõpuks salaja püksi.

Kuidas sekkuda?

Toitumine!

Potile suunamine

Suhtumine ja suhtlemine

Soovitud käitumise premeerimine

Käitumise taga oleva vajaduse märkamine!

4a9k Siimul on põhiraskuseks lasteaia suuremas kollektiivis toimetulek-
laps lööb teisi, mängud agressiivsed, laste kollektiivis ärev, pinges,
füüsiliselt krampis, reegleid ei täida, esinevad nutuhood. Raskused
algasid lasteaia kolmandal aastal, varasemalt toimetulek suuremate
probleemideta.

Põhjuste mõistmine

Lapse tunnete peegeldamine

Rahulik ja mõistev täiskasvanu

Pererituaalid, ühistegevused

Etteennustatav päevakava ja rutiin

Muutusteks ettevalmistamine

